

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

21.02.2019

Deres ref.:
2019/1498-3

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/1541

1-2019 Høringsuttalelse – alternativer for transport til hytter ved Tverrfjellet - Oppdal kommune - merket 18/149

Vi viser til høring om mulig godkjenning av kjørespor på strekningen Søndre Snøfjellstjønn – Tverrfjellet og eventuell ordning for bruk. Villreinnemnda har følgende uttalelse til høringen:

" Vedtak

Det er påvist å være store utfordringer med forstyrrelser i området. For å ivareta hensynet til villreinens vandringsmuligheter til og fra Soløyfjellet tilrår villreinnemnda primært at alternativ «0. Sporet tas ut av bruk, kun vintertransport (evt. lufttransport)» velges. Dette tilrås for de 7 hyttene ved Tverrfjellet, og eventuelt for de 11 hyttene som ligger lenger inne i fjellet.

Villreinnemnda tilrår at det kan gis dispensasjon til å kjøre med snøskuter fra 1. februar til og med 20. april. Antall turer bør være lavt i dette området. Perioden for kjøring på barmark til «Orkelboghytta» bør maksimalt være fra 1. juli til og med 20. september."

Samlet saksfremstilling kan sees under.

Til behandling vedtakssak 1-2019

Organ:	Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø
Vedtaksak 1-2019	Høringsuttalelse – alternativer for transport til hytter ved Tverrfjellet - Oppdal kommune - merket 18/149.
Tid:	13 februar – 19 februar 2019
Møteform:	E-postmøte
Følgende faste medlemmer deltok:	Marit Rolstad (Lesja), Johan Ragnar Eggen (Alvdal), Odd Leif Angård (Dovre), Øyvind Bakken-Berg (Folldal), Siv Remetun Lånke (Rennebu), Olav Søderberg (Sunndal), Jon Tore Dalsegg (Tynset), Karianne Rindli (Neset)
Følgende faste medlemmer deltok ikke:	Kari Toftaker (Oppdal), Janne Søvik (Rauma)
Følgende varamedlemmer deltok:	
Protokollen er godkjent av	Marit Rolstad
Saksbehandler	Fylkesmannen i Trøndelag, Bjørn Rangbru

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Fylkesmannen i Trøndelag
Postboks 2600, 7734 Steinkjer
E-post: fmlpost@fylkesmannen.no

Leder: Marit Rolstad, mobil tlf. 95 20 58 40, e-post: a-rolst@online.no
Sekretær: Fylkesmannen i Trøndelag, Bjørn Rangbru, tlf 73 19 92 03, e-post fmlbra@fylkesmannen.no

Saksopplysning

Dovrefjell nasjonalparkstyre har sendt villreinnemnda en høring om mulig godkjenning av kjørespor på strekningen Søndre Snøfjellstjønn – Tverrfjellet og eventuell ordning for bruk. Nasjonalparkstyret har i et høringsnotat (vedlagt) foreslått fire alternativer for å løse transportbehovet for hytter ved Tverrfjellet. Nasjonalparkstyret ønsker tilbakemelding på disse alternativene/løsningene, eventuelt forslag til andre alternativer/løsninger.

Etter høring vil nasjonalparkstyret ta stilling til hvilket alternativ/løsning, med eventuelle modifikasjoner, som velges. Dette vil bli en del av revidert forvaltningsplan. Av den grunn må styrets endelige valg av alternativ/løsning godkjennes av Miljødirektoratet, før endelig høring (prosedyre for forvaltningsplaner).

Det foreligger en omfattende historisk bakgrunn om etablering av hytter ved Snøfjellstjønnene og videre til Tverrfjellet, motorisert ferdsel knyttet til disse, inkludert saksbehandling og lov-vurderinger. Interesserte kan lese om dette i det vedlagte høringsnotat, samt videre i de elektroniske lenkene i høringsnotatet. Saksfremlegget her vil forholde seg til det villreinfaglige.

Nasjonalparkstyret hører på følgende alternativer;

«0. Sporet tas ut av bruk, kun vintertransport (evt. lufttransport).

Dette innebærer at dagens forskrift tolkes bokstavelig og ikke endres.

Nasjonalparkstyret gir i framtiden ikke dispensasjoner for barmarkskjøring etter NML § 48 her og sporet får gro igjen. Revegetering må i tilfelle vurderes. Dagens to bilturer kan om det ønskes byttes med skuterturer for de 7 som sokner til traseen.

1. Sporet godkjennes til en tur med traktor per sommer (som Tjønnglupen)

Dagens forskrift endres ikke, det gis dispensasjon (NML § 48) til en felles traktortur per sommer for transport av ved, propan og andre tyngre ting for de syv hyttene (Snøfjellstjønnvegen 796 – 855) langs traseen til Tverrfjellet. To bilturer til «Orkelboghytta» per hytte.

2. Sporet godkjennes, bruk som til hytter langs dagens godkjente kjørespor

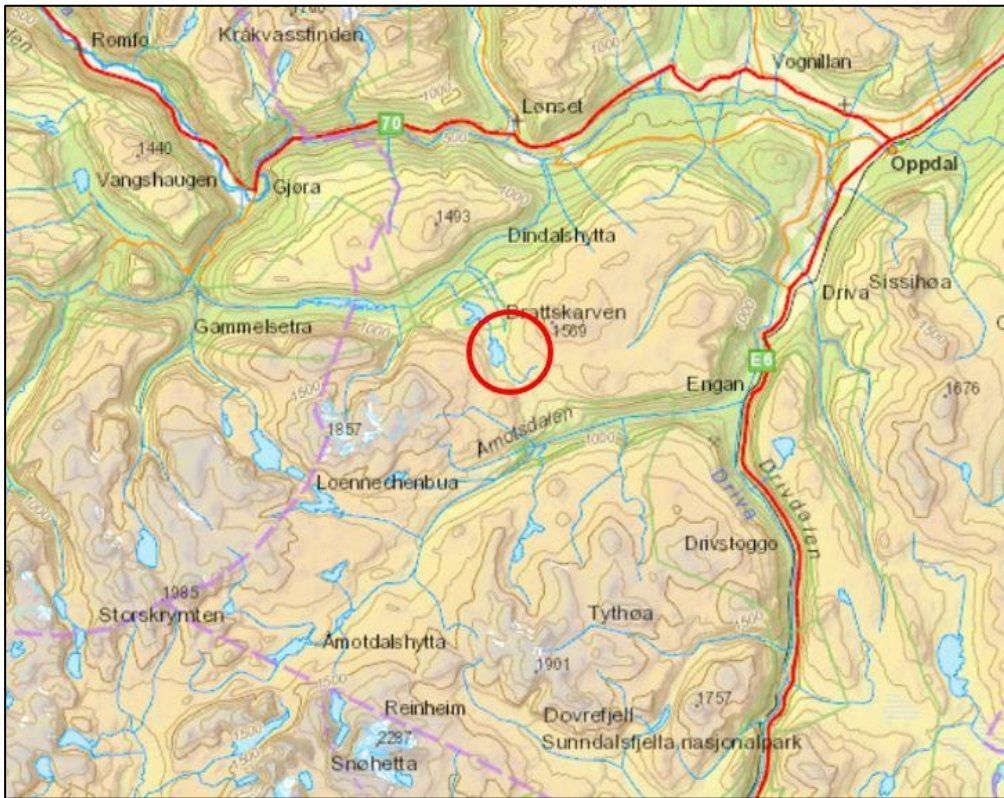
De syv hyttene langs traseen til Tverrfjellet kan kjøre to turer per år og parkere enten inntil sporet der man går bort til hytta eller ved definert slutt punkt. Miljødirektoratet har signalisert at de i tilfelle vil vurdere å endre forskriften, slik at tillatelsene kan gis med hjemmel i denne. Vintertransport som i dag (2 skuterturer).

3. Sporet godkjennes, kun sommertransport

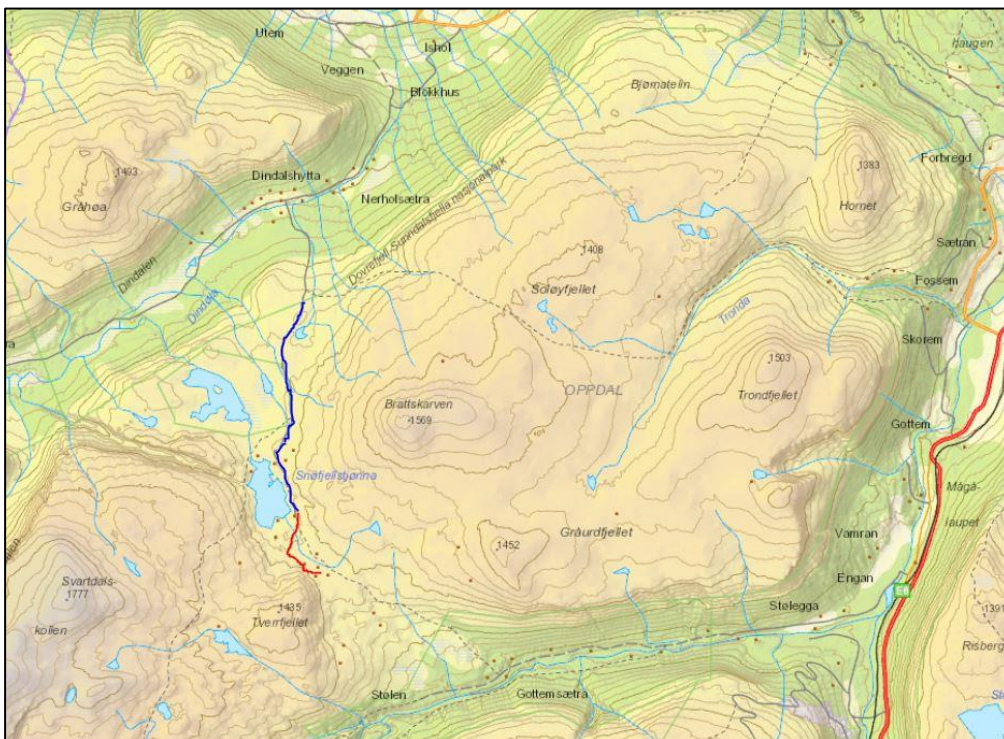
Eierne av de syv hyttene langs traseen til Tverrfjellet kan kjøre tre-fire turer per år og parkere enten inntil sporet der man går inn eller ved definert slutt punkt. Ingen vintertransport. Miljødirektoratet har signalisert at de i tilfelle vil vurdere å endre forskriften, slik at tillatelsene kan gis med hjemmel i denne.»

I tillegg ønskes en vurdering knyttet til kjøreperiode, og hytter lenger inn i fjellet.

Figurene 1 viser hvor Søndre Snøfjellstjønn og Tverrfjellet er i Snøhetta villreinområde og Oppdal kommune. Figur 2 viser kjørespor/trase fra nasjonalparkgrensa til Tverrfjellet. Det er den røde streken i Figur 2 som er hovedtema for høringen.

Figur 1. Området for kjøresporet fra Søndre Snøfjellstjønn til Tverrfjellet i Oppdal kommune.

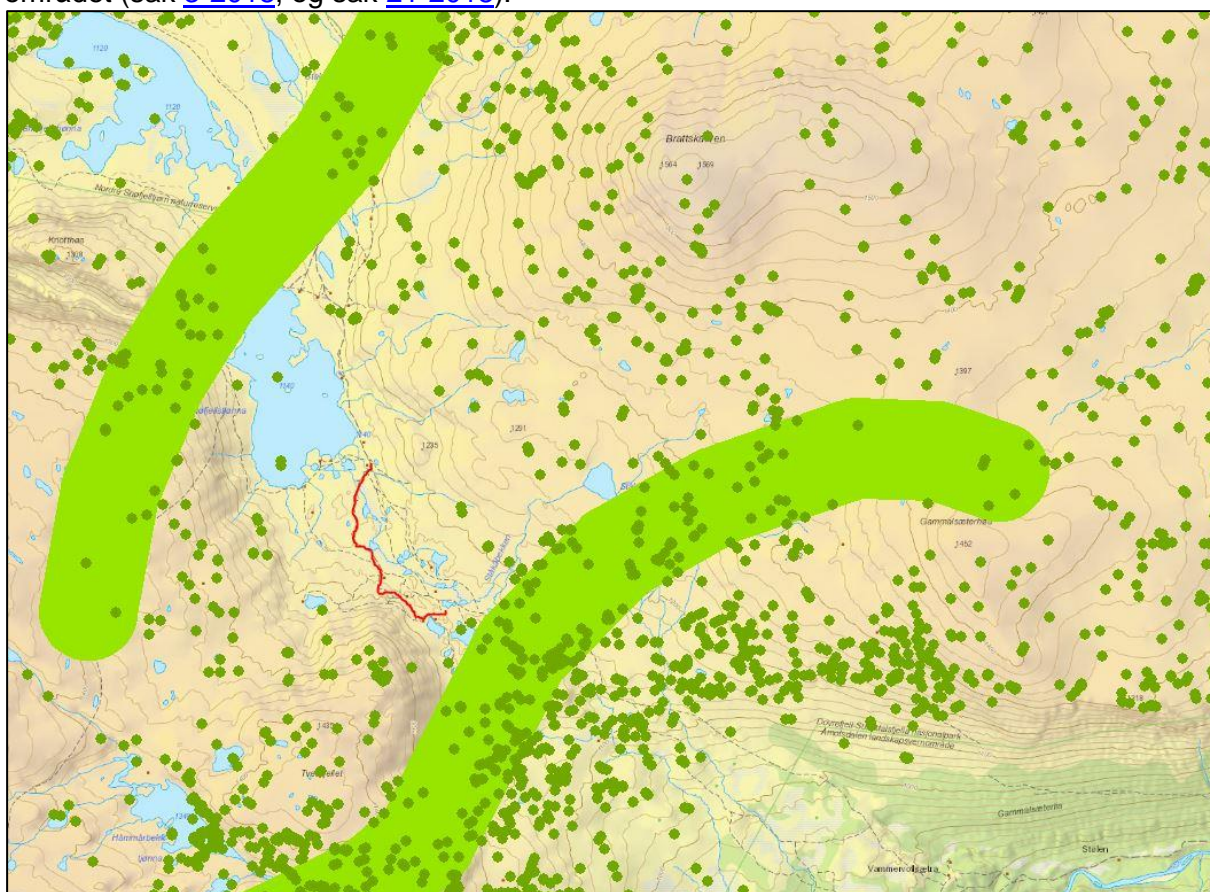

Figur 2. Blå strek er kjørespor fra nasjonalparkgrensa sørover til Søndre Snøfjellstjønn («Orkelboghytta»), rød strek er kjørespor/trase fra «Orkelboghytta» videre til Tverrfjellet. Sistnevnte er hovedtema for høringen. Fjellområdet øst for kjøretraseen er Soleyfjellet.

Området ligger innenfor Dovrefjell og Sunndalsfjella nasjonalpark. Hovedverneformålet er blant annet å ta vare på et større fjell-økosystem og en viktig del av leveområdet til villreinstammene i Snøhetta og Knutshø. Området ligger i Snøhetta villreinområde. Snøhetta villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av en Europeisk villreinregion. Området omfattes av regional plan for Dovrefjellområdet.

Villrein er oppført som en truet art på den globale rødlisten. Den er ikke rødlistet i Norge, men vedtatt å være en art av særlig stor forvaltningsinteresse. Villreinen i Snøhetta vurderes som svært verdifull, og området med det aktuelle kjøresporet/kjøretraseen vurderes å være et verdifullt område for villreinen i Snøhetta. Informasjon i Naturbase og dyreposisjoner viser at det er viktige funksjonsområder for villrein i området, og at området har vært mye brukt av GPS merkete individer (Figur 3).

I 2018 har villreinemnda behandlet to dispensasjonssaker om utvidelse av hytter i dette området (sak [3-2018](#), og sak [21-2018](#)).

Figur 3. Kjøresporet/traseen mellom Søndre Snøfjellstjønn og hyttene ved Tverrfjellet, samt registrerte trekkveier for villrein (kilde www.Naturbase.no) og plott av GPS merket rein (Kilde NINA, www.dyreposisjoner.no).

Vurdering

Det er kjent at villreinen har en roterende bruk av vinterbeitene. Områder kan være lite brukt i flere tiår før de igjen blir mye brukt. Soløyfjellet var på 1980-tallet vurdert å være et av de viktigste vinterbeiteområdene for reinen i Snøhetta. På 1990- og 2000-tallet var området relativt lite brukt. De siste årene er det igjen økende bruk av Soløyfjellet som vinterbeite.

Soløyfjellet er en fjelltange og overgangen mot Soløyfjellet rundt Snøfjellstjønnene utgjør en sårbar "flaskehals" for reinen når flokkene kommer vestfra og skal ut til vinterbeitene i Soløyfjellet. Bruken av kjøresporet, hytter, turiststi og snøscooterløype er antatt å skape menneskelige forstyrrelser som kan redusere reinens tilgjengelighet til Soløyfjellet. Området har forvaltningsmessige utfordringer og er av den grunn et fokusområde i FoU-prosjektet i Snøhetta (Jordhøy, P., Strand, O., Sørensen, R., Andersen, R. og Panzacchi, M. 2012. Villreinen i Snøhetta- og Knutshømrådet. Status og leveområde. NINA -Rapport 800. 102 s. Strand, O., Flemsæter, F., Gundersen, V. & Rønningen, K. 2013. Horisont Snøhetta. - NINA Temahefte 51. 99 s.)

I «Horisont Snøhetta» utdypes utfordringen rein og infrastruktur i vandringen til og fra Soløyfjellet;

«Soløyfjellet som ligger som et tangeområde nord for Åmotsdalen er et slikt viktig vinterbeiteområde. Tilgangen til dette vinterbeiteområdet avskjæres av Snøfjellstjønnna, og området her er preget av en god del ferdsel og hytter. Vi anser dette som et sårbart og viktig trekkområde for reinen i Snøhetta, og har derfor satt betydningen av dette området relativt høyt. Bruk av veg, hytter, turiststi og merka snøscooterløype er dokumentert å være relativt beskjeden senhøstes og vinterstid, men ser likevel ut til å redusere reinens tilgjengelighet til dette tangeområdet. Vi anbefaler at situasjonen følges videre, og at det legges særlig vekt på området mellom Snøfjellstjønnna og Åmotsdalen som så langt ser ut til å være mest brukt av villrein.»

(Strand, O., Flemsæter, F., Gundersen, V. & Rønningen, K. 2013. Horisont Snøhetta. - NINA Temahefte 51. 99 s.) Området det henvises særlig til er nettopp der hvor nasjonalparkstyret nå hører på bruk av kjørespor/trase. I Horisont Snøhetta Tabell 5.5.1 er det for fokusområdene skissert tiltak. Skissert tiltak i fokusområde Soløyfjell er å «*Hindre ytterligere infrastruktur i området*».

Ut fra en villrein faglig vurdering bør det ikke tilrettelegges for ytterligere ferdsel med påfølgende forstyrrelser av rein. For å sikre reinens tilgang til de rike vinterbeitene i Soløyfjellet bør graden av forstyrrelser i området reduseres. Alternativ 0, «Sporet tas ut av bruk, kun vintertransport (evt. lufttransport)», vurderes som mest gunstige alternativet for å redusere forstyrrelser. I dette alternativet kan det om sommeren godkjennes to bilturer til «Orkelboghytta» per hytte og det er mulig å parkere ved denne hytta. Dette blir 1-1,3 km fra de aktuelle hyttene. (Dette alternativet oppfattes å være den formelt vedtatte løsningen i dag). Det nest beste alternativet vurderes å være alternativ 1. «Sporet godkjennes til en tur med traktor per sommer (som Tjønnglupen)». Dette innebærer en felles traktortur per sommer for transport av ved, propan og andre tyngre ting for de syv hyttene (Snøfjellstjønnvegen 796 – 855) langs traseen til Tverrfjellet. I dette alternativet kan det om sommeren godkjennes to bilturer til «Orkelboghytta» per hytte og det er mulig å parkere ved denne hytta. Også i dette alternativet er det aktuelt med vintertransport. Alternativene 2 og 3 vurderes som uheldige for å ivareta villreinens vandringsmuligheter.

Det er ifølge det vedlagte høringsnotatet, i tillegg 11 hytter lenger inn i fjellet. Nasjonalparkstyret ønsker i denne høringen også synspunkter på motorisert transport til disse hyttene. Dersom disse 11 hyttene også skal ha motorisert transport på deler av strekningen, vurderes alternativ 0, «Sporet tas ut av bruk, kun vintertransport (evt. lufttransport)», som mest gunstig for å ivareta villreinens vandringsmuligheter.

Nasjonalparkstyret ønsker også synspunkter på tidsperioden for motorisert transport. Reinens vandring til og fra Soløyfjellet er hyppigst senhøst og vinter. For å ivareta reinens

vandringsbehov i disse områdene bør det ikke tilrettelegges for mye motorisert ferdsel i denne perioden. Antagelig er senhøsten og første del av vinteren også et ugunstig tidspunkt for hytteeiere som ønsker motorisert transport til hytta. Perioden fra 1. februar til og med 20. april antas å være den mest gunstige for bruk av snøskuter. Antall turer bør imidlertid være lavt i dette området. Perioden for kjøring på barmark bør ikke være lengre enn fra 1. juli til og med 20. september.

Det vil være usikkerhet i hvor stor grad de foreslåtte alternativene vil påvirke reinens vandring til og fra Soløyfjellet negativt i området. Den store verdien villreinen har for samfunnet, samt at villreinen allerede er hardt belastet med forstyrrelser i Snøhetta villreinområde, gjør at det vurderes som riktig å vektlegge føre-var prinsippet.

Forslag til vedtak

Det er påvist å være store utfordringer med forstyrrelser i området. For å ivareta hensynet til villreinenens vandringsmuligheter til og fra Soløyfjellet tilrår villreinnemnda primært at alternativ «0. Sporet tas ut av bruk, kun vintertransport (evt. lufttransport)» velges. Dette tilrås for de 7 hyttene ved Tverrfjellet, og eventuelt for de 11 hyttene som ligger lenger inne i fjellet.

Villreinnemnda tilrår at det kan gis dispensasjon til å kjøre med snøskuter fra 1. februar til og med 20. april. Antall turer bør være lavt i dette området. Perioden for kjøring på barmark til «Orkelboghytta» bør maksimalt være fra 1. juli til og med 20. september.

Innspill 17.2.2019

Marit Rolstad: Vinterbeitet er det kritiske for villreinen, derfor meiner eg at 0 - alt. ikkje er det beste (skutertransport er eit dårlig alt). Eg meiner alt. 3 er bedre - " Sporet godkjennes, kun sommertransport".

Status avstemning 20.2.2019

Opprinnelig forslag til vedtak, alternativ 0. Sporet tas ut av bruk, kun vintertransport (evt. lufttransport), 6 stemmer.

Innspill 17.2.2019, alternativ 3. Sporet godkjennes, kun sommertransport, 2 stemmer.

Vedtak

Det er påvist å være store utfordringer med forstyrrelser i området. For å ivareta hensynet til villreinenens vandringsmuligheter til og fra Soløyfjellet tilrår villreinnemnda primært at alternativ «0. Sporet tas ut av bruk, kun vintertransport (evt. lufttransport)» velges. Dette tilrås for de 7 hyttene ved Tverrfjellet, og eventuelt for de 11 hyttene som ligger lenger inne i fjellet.

Villreinnemnda tilrår at det kan gis dispensasjon til å kjøre med snøskuter fra 1. februar til og med 20. april. Antall turer bør være lavt i dette området. Perioden for kjøring på barmark til «Orkelboghytta» bør maksimalt være fra 1. juli til og med 20. september.

Med vennlig hilsen

Bjørn Rangbru | Seniorrådgiver/Sekretær Snøhetta og Knutshø villreinnemnd
Fylkesmannen i Trøndelag | Klima- og miljøavdelingen
Tlf: +4773199203 | www.fylkesmannen.no/trondelag

Vennligst tenk på miljøet før du skriver ut

Kopi til:

Villreirutvalget i Snøhetta v/
Sunndal Fjellstyre
Oppdal kommune
Fylkesmannen i Trøndelag

Boks 57

Inge Krokanns veg 2
Postboks 2600

6601

7340
7734

SUNNDALSØRA

OPPDAL
STEINKJER